

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

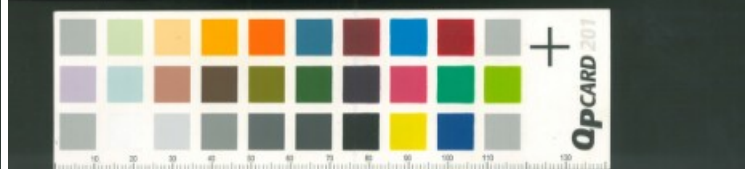
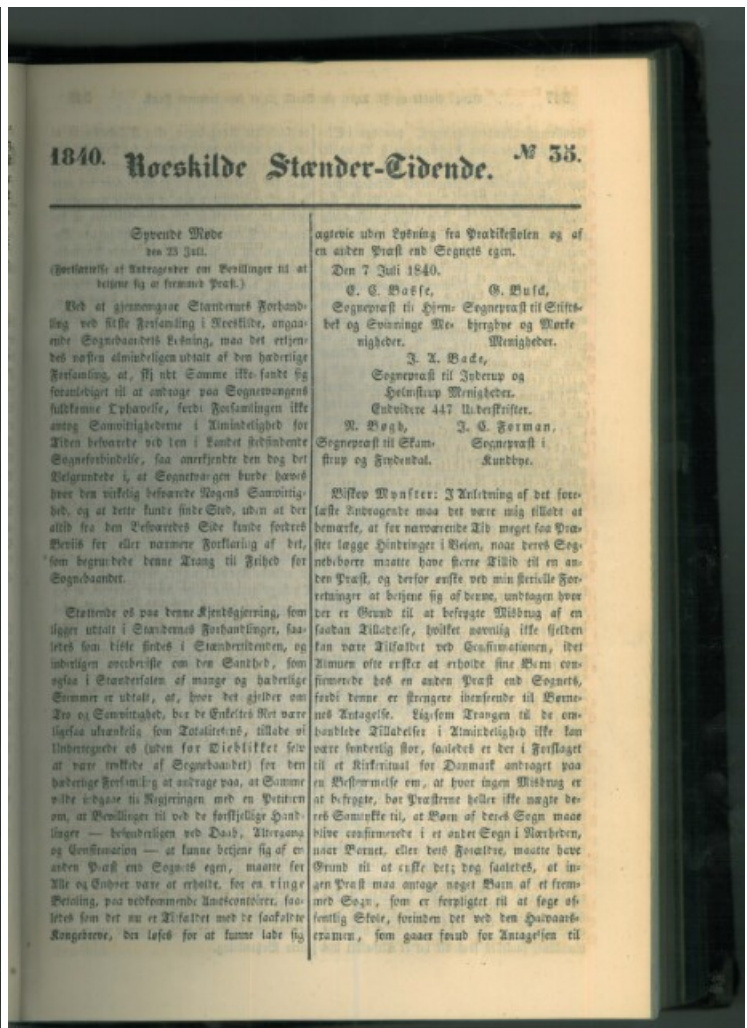
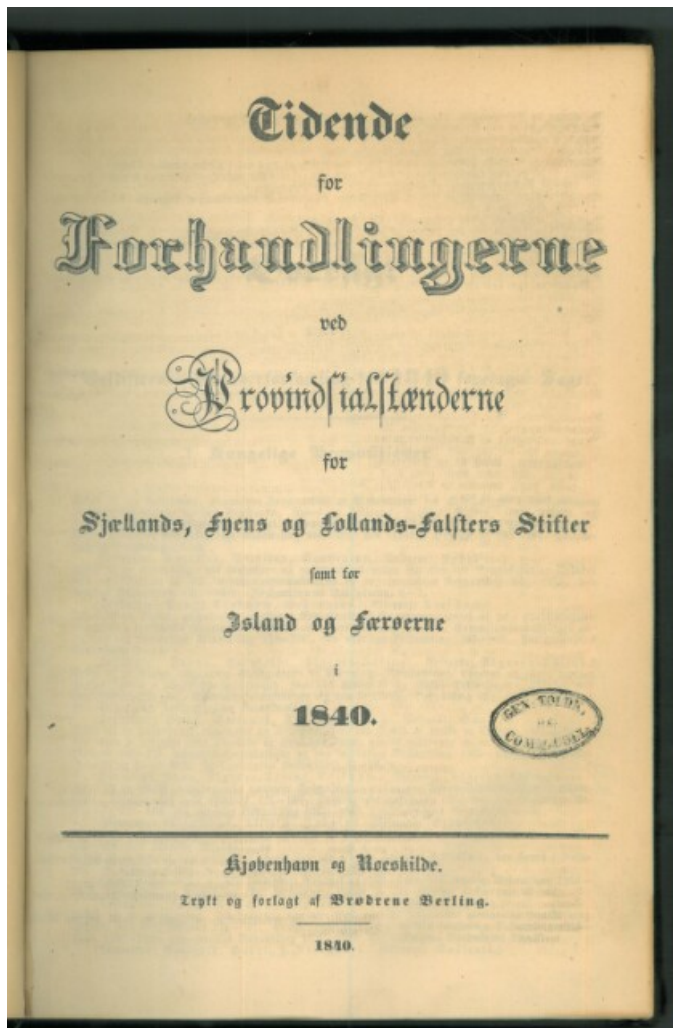
Titel: [Andragende vedrørende sognebaandets løsning, oplæst af etatsraad Treschow paa stændermødet i Roskilde 23/7]

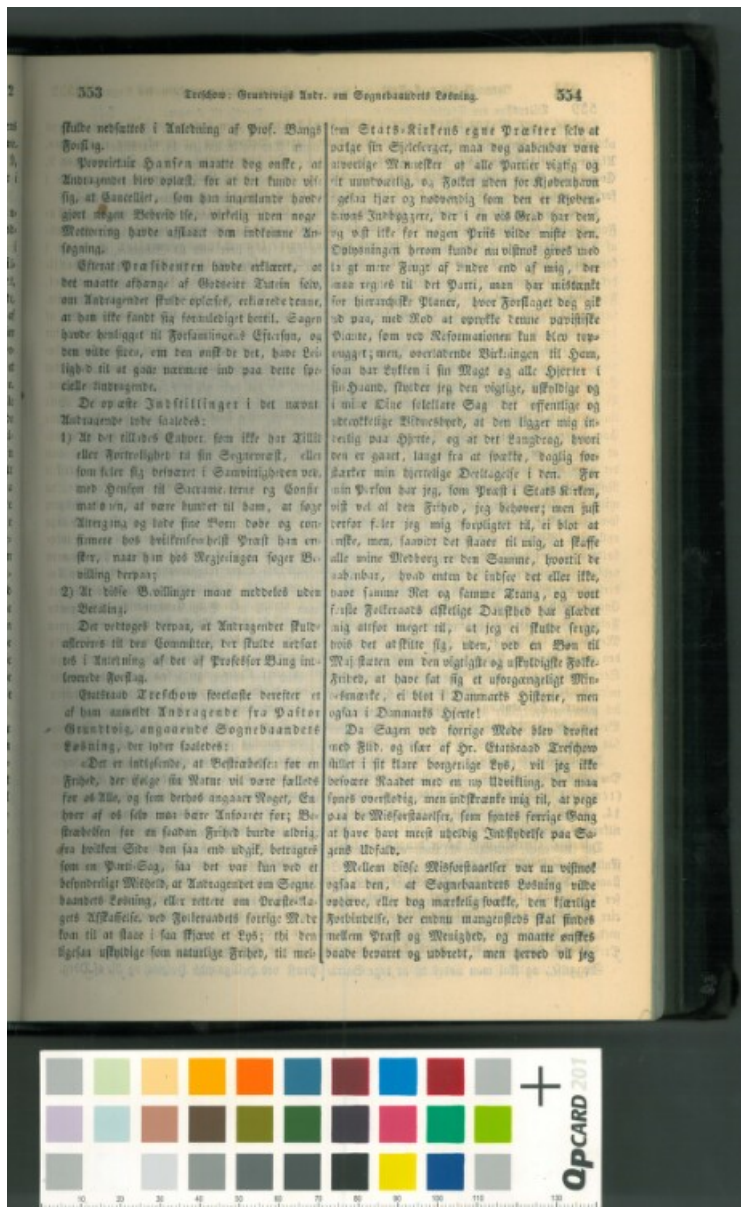
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "[Andragende vedrørende sognebaandets løsning, oplæst af etatsraad Treschow paa stændermødet i Roskilde 23/7]", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1840_670-txt-shoot-idm81/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

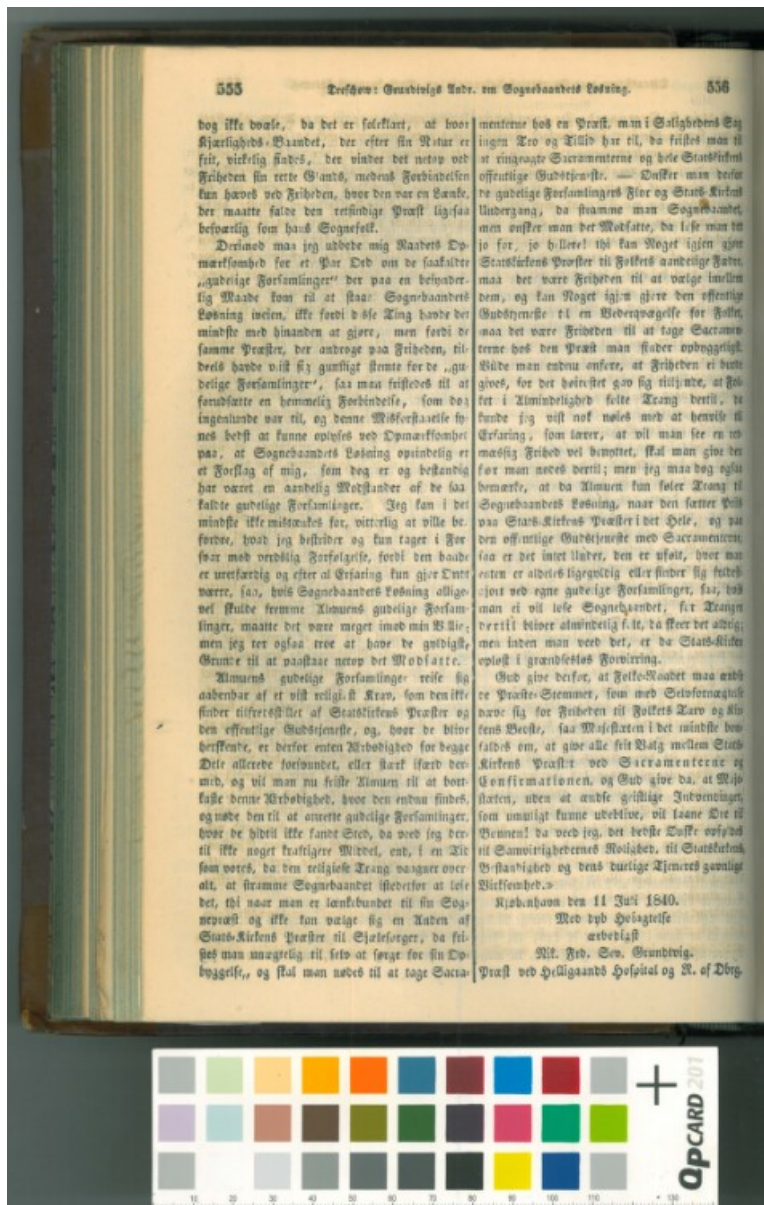
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

dog ikke boale, da det er forskelligt, at hvor
 Hæderlighed Raadet, der efter sin Natur er
 frit, virkelig haves, der vinder det netop ved
 Friheden sin rette Gavn, medens Forbindelsen
 kan have ved Friheden, hvor den var en Kæde,
 der maatte fælde den retfærdige Præst ligesaa
 besværlig som hans Sognekolleg.

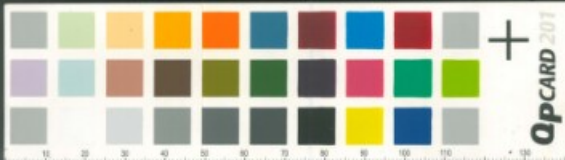
Drømmed man jeg udbede mig Raadets Op-
 mærksomhed for et Par Døgn om de saakaldte
 „gudelige Forsamlinger“ der paa en behøvede-
 lig Maade kom til at Raad Sognebaandets
 Beslutning imod, ikke fordi disse Ting havde det
 mindste med hinanden at gøre, men fordi de
 samme Præster, der androge paa Friheden, til-
 deds havde vist sig gunstigt stemte for de „gu-
 delige Forsamlinger“, saa man fristes til at
 sandsætte en hemmelig Forbindelse, som dog
 ingenlunde var til, og denne Misforstaaelse ty-
 nes best at kunne opløses ved Opmærksomhed
 paa, at Sognebaandets Beslutning opmindelig er
 et Forslag af mig, som dog er og bekendtlig
 har været en særdeles Modstander af de saa
 kaldte gudelige Forsamlinger. Jeg kan i det
 mindste ikke mistænkes for, vittelig at ville be-
 fremme, hvad jeg beskriver og som tager i For-
 søg med verdslig Forsøgelse, fordi den havde
 et uretfærdigt og efter al Erfaring kun give Læse-
 værd, saa, hvis Sognebaandets Beslutning allige-
 vel skulde fremme Almens gudelige Forsam-
 linger, maatte det være meget imod min Al-
 men, men jeg tør ogsaa røbe at have de gudelige
 Ønsker til at paastaa netop det Modfæste.

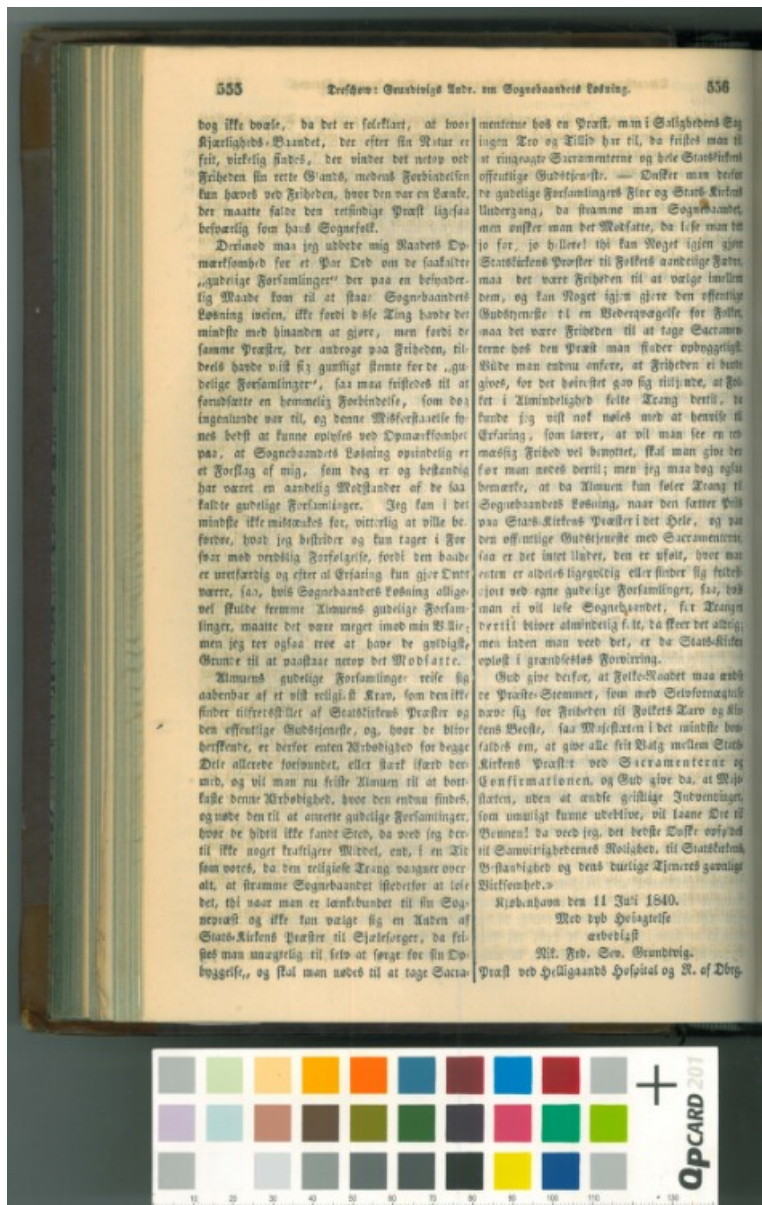
Almens gudelige Forsamlinger rejste sig
 aabenbar af et vist religiøst Krav, som den ikke
 finder tilfredsstillende af Statskirkens Præster og
 den offentlige Gudstjeneste, og hvor de bliver
 berøvet, er derfor enten Nødvendighed for begge
 Delt allerede forsvundet, eller har ligesom der-
 med, og vil man nu friste Almen til at bort-
 kaste denne Nødvendighed, hvor den endnu findes,
 og nøde den til at omrette gudelige Forsamlinger,
 hvor de hidtil ikke fandt Sted, da ved jeg der-
 til ikke noget kraftigere Middel, end, i en Al-
 men, som ved, da den retfærdige Krav vægner over
 alt, at fremme Sognebaandets Medfor at lade
 det, thi naar man er lænkede til sin Sog-
 nekolleg og ikke kan vælge sig en Kalden af
 Statskirkens Præster til Hjelpefoged, da vil
 det man umagtelig til lide at søge for sin Do-
 bogge, og skal man ned til at tage Sacra-

mentens bød en Præst, man i Salligheds Tid
 ingen Tro og Tillid har til, da fristes man til
 at ringvante Sacramentens og hele Statskirke
 offentlige Gudstjeneste. — Derfor man derfor
 re gubdelige Forsamlingens Her og Statskirke
 Undergang, da fremme man Sognebaandet,
 men ønsker man det Modfæste, da lide man det
 jo for, jo hører! thi kan Noget igjen give
 Statskirkens Præster til Hjelpe andetlig Bæde,
 man det være Friheden til at vælge mellem
 dem, og kan Noget igjen give den offentlige
 Gudstjeneste til en Bedeværgelse for Hjelpe,
 saa det være Friheden til at tage Sacra-
 menterne hos den Præst man finder opbyggeligst.
 Skulde man endnu ønske, at Friheden er borte
 givet, for det hævdes saa sig tiljante, at Hjelpe
 i Almindelighed selte Krang dertil, ja
 havde jeg vist nok nødes med at henvis til
 Erfaring, som lærer, at vil man lide en re-
 maslig Frihed vel demtet, skal man give det
 for man nedet dertil; men jeg maa dog ogsaa
 bemærke, at da Almen kun lader Krang til
 Sognebaandets Beslutning, naar den sætter Fod
 paa Statskirkens Præster i det Hjelpe, og paa
 den offentlige Gudstjeneste med Sacramentens
 saa er det imod Læde, den er ufuld, hvor man
 enten er aldeles ligegældig eller finder sig tilbe-
 jost ved egne gubdelige Forsamlinger, saa, hvis
 man vil lide Sognebaandet, for Krang
 dertil bliver almindelig i. It, da sker det allige-
 men inden man ved det, er da Statskirkens
 opløst i grundstøttes Forvirring.

God give derfor, at Hjelpe-Raadet man nedet
 te Præst-Stemmer, som med Gudsforagt
 har sig for Friheden til Hjelpe Læde og Al-
 mens Bæde, saa Misforstaaelse i det mindste borte
 salds en, at give alle sit Døgn mellem Stats-
 kirkens Præster ved Sacramentens og
 Genfirmitationen, og Gud give da, at Hjelpe
 liden, uden at andre gubdelige Indvendinger,
 som umuligt kunne udbetale, vil lade Det til
 Bønnen! da ved jeg, det vedte Døst opfyld
 til Samvirkighedernes Nødvendighed, til Statskirke
 Nødvendighed og dens naturlige Almens gubdelige
 Nødvendighed.

Kjøbenhavn den 11 Juli 1840.
 Med lyd Høiløst
 arbejds
 N. F. S. Grundtvig.
 Præst ved Helligaands Hospital og R. of Dng.

dog ikke boale, da det er forskelligt, at hvor
 Hæderlighedens Baand, der efter sin Natur er
 frit, virkelig hæder, der vinder det netop ved
 Friheden sin rette Gavn, medens Forbindelsen
 kan hæved ved Friheden, hvor den var en Kæde,
 der maatte fælde den retfærdige Præst ligesaa
 besværlig som hans Sognekald.

Drømmed man jeg udbede mig Raadets Op-
 mærksomhed for et Par Døgn om de saakaldte
 „gudelige Forsamlinger“ der paa en behøvede-
 lig Maade kom til at faa: Sognebaandets
 Løsning inden, ikke fordi disse Ting havde det
 mindste med hinanden at gjøre, men fordi de
 samme Præster, der androge paa Friheden, til-
 deds havde vist sig gunstigt stemte for de „gu-
 delige Forsamlinger“, saa man fristes til at
 sende dem en hemmelig Hæderbrev, som dog
 ingenlunde var til, og denne Hæderbrev ty-
 nes best at kunne opløses ved Opmærksomhed
 paa, at Sognebaandets Beslutning opmindelig er
 et Forslag af mig, som dog er og bekendt
 har været en særdeles Modstander af de sa-
 kaldte gudelige Forsamlinger. Jeg kan i det
 mindste ikke mistænkes for, vittelig at ville be-
 fördern, hvad jeg beskriver og som tager i For-
 søk med verdslig Forsøgelse, fordi den havde
 et uretfærdigt og efter al Erfaring kun give Læse-
 værd, saa, hvis Sognebaandets Løsning allige-
 vel skulde fremme Almens gudelige Forsam-
 linger, maatte det være meget imod min Al-
 men, men jeg tør ogsaa røre at have de gudlige
 Ordre til at paastaa netop det Modfæste.

Almens gudelige Forsamlinger rejste sig
 aabenbar af et vist religiøst Krav, som den ikke
 finder tilfredsstillende af Statskirkens Præster og
 den offentlige Gudstjeneste, og hvor de bliver
 berøvet, er derfor enten Nødvendighed for begge
 Delt allerede forsvundet, eller har i sig selv de-
 mid, og vil man nu friske Almen til at bort-
 kaste denne Nødvendighed, hvor den endnu findes,
 og nøde den til at omrette gudelige Forsamlinger,
 hvor de hidtil ikke fandt Sted, da ved jeg der-
 til ikke noget kraftigere Middel, end, i en Al-
 men ved, da den retfærdige Krav vægner over
 alt, at fremme Sognebaandets Nødvendighed at løse
 det, thi naar man er lænkede til sin Sog-
 nekald og ikke kan vælge sig en Kald af
 Statskirkens Præster til Hæderførelse, da vil-
 let man umagtelig til fets at søge for sin Dø-
 bogsliste, og skal man nedet til at tage Sacra-

mentens bød en Præst, man i Salligheds Eje-
 ligen Tro og Tillid har til, da fristes man til
 at ringvante Sacramentens og hele Statskirke
 offentlige Gudstjeneste. — Derfor man derfor
 re gubdelige Forsamlingens Hæder og Statskirke
 Undergang, da fremme man Sognebaandet,
 men ønsker man det Modfæste, da lise man det
 jo far, jo hører! thi kan Noget igjen give
 Statskirkens Præster til Høllens andelig Hæder,
 man det være Friheden til at vælge mellem
 dem, og kan Noget igjen gjøre den offentlige
 Gudstjeneste til en Bedevægselse for Høllens
 saa det være Friheden til at tage Sacra-
 menterne hos den Præst man finder opbyggelig.
 Skulde man endnu ønske, at Friheden er borte
 givet, for det hævdes saa sig tiljante, at Høllens
 i Almindelighed selte Krang dertil, is
 havde jeg vist nok nødes med at henvis til
 Erfaring, som lærer, at vil man see en re-
 maslig Frihed vel demtet, skal man give det
 for man nedet dertil; men jeg maa dog ogsaa
 bemærke, at da Almen kan selet Krang til
 Sognebaandets Løsning, naar den sætter Hæder
 paa Statskirkens Præster i det Hæde, og paa
 den offentlige Gudstjeneste med Sacramentens
 saa er det imod Læder, den er ufuld, hvor man
 enten er alder ligegældigt eller finder sig hvede-
 jost ved egne gubdelige Forsamlinger, saa, hvis
 man vil løse Sognebaandet, for Krang
 dertil bliver almindelig i sig, da skal det altid;
 men inden man ved det, er da Statskirkens
 opløst i grundfæstet Forvirring.

God give derfor, at Høllens Raadets man end-
 te Præst-Stemmer, som med Gudsforagt
 hvor sig for Friheden til Høllens Læder og Al-
 mens Hæder, saa Mafskaten i det mindste hve-
 salds en, at give alle sit Døgn mellem Stats-
 kirkens Præster ved Sacramentens og
 Genfirmerationen, og Gud give da, at Høllens
 Hæder, uden at andre gubdelige Indvendinger,
 som umuligt kunne udbetale, vil Isane Dre til
 Høllens! da ved jeg, det vedt Døllens opfyld
 til Samvirkethedens Nødvendighed, til Statskirke
 Hæderlighed og dens durlige Almens gubdelige
 Nødvendighed.

Kjøbenhavn den 11 Juli 1840.
 Med lyd og blyantse
 arbejds
 N. F. S. Grundtvig.
 Præst ved Helligaands Hospital og R. of Døgn.

